

Capita selecta kunst en cognitie

Beeldende kunstbeleving: een biocognitief spectrum

Organismen observeren hun omgeving en de verwerking van de waarnemingen leidt tot een positief of negatief gevoel. Dat gevoel resulteert in actie waardoor de perceptie van de omgeving kan veranderen. Een verandering in de omgeving kan aanleiding zijn voor een beleving en dit maakt vervolgens een aanpassing van het gedrag mogelijk. Bij de mens worden belevingsverschillen in het geheugen opgeslagen als ervaringen.

Ook in de kunstbeleving zien we de kenmerken terug van deze autonome sensomotorische coördinatie, een basisprincipe in het proces dat we in de evolutie biocognitie noemen.

Het biocognitieve proces, dat zo oud is als het leven op aarde, vormt de rode draad door de lezingen tijdens de eerste helft van deze cursus. We beginnen bij de bacterie die slechts kan overleven wanneer hij actief zijn interne milieu constant houdt, een proces dat we homeostase noemen. De evolutie zorgt voor de principiële mogelijkheid voor organismen om gunstige omstandigheden te benutten en potentiële gevaren te mijden (actie). Nieuwe levensvormen zijn het resultaat van aangepaste vormen van gegevensverwerking, dat wil zeggen, van cognitie. Daarna zal het bio-cognitieve proces (de perceptie-actiekoppeling) vanuit verschillende invalshoeken worden gerelateerd aan de beleving van kunst. We eindigen met een terugblik op de kunstbeleving vanuit neurofysiologisch perspectief.

De tweede helft van deze lezingencyclus start met het 'kleur-en-zien' in de natuur en kleur-en-zien in een culturele context. Rondom dit kader zullen vanuit verschillende disciplines ontwikkelingen in de beeldende kunst en kunstkritiek worden belicht, waarna hier door anderen vanuit een biocognitief perspectief op wordt gereflecteerd.

Programma

Kunstbeleving

19 september

1. De oorsprong van menselijke cognitie

Marc van Duijn, docent filosofie (VUA)

2. Evolutie van de slimme robot

Evert Haasdijk, universitair docent computer intelligentie (VUA)

26 september

1. Vroege zenuwstelsels en perceptie bij dieren

Fred Keijzer, universitair hoofddocent filosofie (RUG)

2. Evolutie van het visueel systeem

Bert Otten, hoogleraar bewegingswetenschappen (RUG/UMCG)

3 oktober

1. Kunst als verbeelding van bewustzijn

Barend van Heusden, hoogleraar cultuur en cognitie (RUG)

2. Kunst als esthetische functie

Joost van Baak, em. hoogleraar Slavische talen en culturen (RUG)

© Ruud de Rode

Cursusnummer: **14NG03**

Coördinatie

Em. prof. dr. Ch. Wildevuur

Em. prof. dr. H.J. Ten Duis

Cursusvorm

10 hoorcolleges met elke
bijeenkomst 2 sprekers

Data

Vrijdag 19 september t/m

28 november 2014,

7 november vervalt

Tijd

15.00-17.00 uur

Cursusprijs

€ 220,-

Cursusmateriaal

Publicatie, inbegrepen

in de cursusprijs

Uiterste inschrijfdatum

5 september 2014

